

ΓΚΡΟΥΠ 3-5 ΜΑΘΗΤΩΝ

Αγησιλάου 8

2621029208

www.frontistirio-alfa.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΚΩΣΤΑΣ ΣΙΔΕΡΗΣ

ΝΙΚΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

A1. Περίληψη

Το κείμενο πραγματεύεται την αξία των αρχαίων χώρων θεάματος και την αναγκαιότητα διαφύλαξής τους. Ειδικότερα, η αρχιτεκτονική δομή τους φανερώνει το δημοκρατικό τρόπο ζωής και την έννοια της συλλογικότητας. Αποτελούν, επίσης, μέσα υγιούς ψυχαγωγίας και παραγωγής πολιτισμού. Ειδικότερα, τα σωζόμενα θεατρικά μνημεία αποτελούν συνδυαστικό κρίκο με το παρελθόν ιδίως στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται σήμερα με τον ίδιο τρόπο. Όμως οι αρχαίοι χώροι θεάματος αποτελούν μνημεία παραδομένα στις φθορές του χρόνου, γεγονός που δεν πρέπει να συνιστά αιτία απαξίωσής τους από το κοινό, δυσχεραίνοντας την κατανόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Απαιτείται, επομένως, η καταγραφή της κατάστασης των μνημείων και της δυνατότητας ανάδειξής τους με τη βοήθεια ειδικών με σκοπό την προστασία τους και τη δημιουργική αξιοποίησή τους. (117 λέξεις)

B1.

α Σ

β Λ

γ Λ

δ Λ

ε Σ

B2α

- **Παραδείγματα**

Με όλα τα δεδομένα τους...ανάδειξής τους.

- **Διαίρεση**
 Η καταγραφή όλων των μνημείων...μαρτυρίες.
 Διαιρετέα έννοια: μνημεία
 Διαιρετική βάση: το είδος τους
 Προϊόν διαίρεσης: «...πολύ ή λιγότερο γνωστών, ...μόνο από αρχαίες μαρτυρίες»
- Θα μπορούσαμε να δεχτούμε και εναλλακτικά ως τρόπο ανάπτυξης και τη σχέση **αιτίου - αποτελέσματος** (Η καταγραφή των μνημείων...θα προσφέρει.)

Για τη θεωρία των τρόπων ανάπτυξης μπορείτε να ανατρέξετε στις σελίδες 29-32 του βιβλίου μας «Οδηγός για την έκθεση στις τάξεις του Λυκείου» - συγγραφείς: Κώστας Σίδερης - Νίκη Παπαϊωάννου)

B2β

πρώτα απ' όλα: αρχικά
παράλληλα: συγχρόνως
εξάλλου: άλλωστε

B3α

εκτυλίσσεται: διαδραματίζεται
κατάλοιπα: απομεινάρια
επιδίωξη: σκοπός
προσέγγισης: πλησιάζματος, σύγκλισης
ολοκληρωμένη: πλήρη

B3β

αναπτυσσόταν ≠ υποβαθμιζόταν
δράση ≠ αδράνεια
ερευνημένων ≠ ανεξερεύνητων
γνωρίζουμε ≠ αγνοούμε
ανάδειξης ≠ υποτίμησης

B4α

Διπλή παύλα

Με διπλή παύλα απομονώνεται μέρος του κειμένου, όπως και στην παρένθεση. Ενώ, όμως, ότι περικλείεται στην παρένθεση είναι συνήθως επιπρόσθετο, ότι περικλείεται σε διπλή παύλα είναι συνήθως απαραίτητη παρεμβολή στη συνέχεια του λόγου. Η νοηματική και συντακτική σειρά του λόγου συνεχίζεται μετά το μέρος του λόγου που περικλείεται στη διπλή παύλα. (σελ 36 του βιβλίου μας «Οδηγός για την έκθεση στις τάξεις του Λυκείου» - συγγραφείς: Κώστας Σίδερης - Νίκη Παπαϊωάννου)

Εν προκειμένω, η διπλή παύλα χρησιμοποιείται για να επεξηγήσει τις κατηγορίες των μνημείων στα οποία αναφέρεται.

B4β

Ρηματικό πρόσωπο

Στο κείμενο κυριαρχεί το γ' ρηματικό πρόσωπο

Με αυτό ο συγγραφέας:

α) Προσδίδει αντικειμενικότητα και αποστασιοποίηση. Αναφέρεται στην γενική αντίληψη που έχουμε για τον κόσμο και έχει πληροφοριακό χαρακτήρα.

β) Είναι πιο απρόσωπο σε σχέση με τα άλλα δύο ρηματικά πρόσωπα, κάνει τον λόγο αντικειμενικό, αυστηρό, σοβαρό.

(σελ 33 του βιβλίου μας «Οδηγός για την έκθεση στις τάξεις του Λυκείου» - συγγραφείς: Κώστας Σίδερης - Νίκη Παπαϊωάννου)

Γ1

Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο: **ομιλία**

α) Οι λόγοι για τους οποίους πρέπει το ευρύ κοινό να γνωρίσει τους χώρους και τα μνημεία πολιτισμικής κληρονομιάς.

1. Η επίσκεψη των μνημείων ⇒ επαφή με το αισθητικό κάλλος ⇒ αισθητική απόλαυση, δυνατότητα απόκτησης αισθητικού κριτηρίου. Και ιδιαίτερα σήμερα, που επικρατεί η ομοιομορφία, η τυποποίηση και που πρυτανεύουν η κακογουστιά και η αισθητική ρύπανση, η απόκτηση αισθητικού κριτηρίου, όπως αυτή επιτυγχάνεται μέσα από την επαφή με τα αριστουργήματα του παρελθόντος, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική.

2. Η επίσκεψη των μνημείων: δυνατότητα απόδρασης από τη ρουτίνα της καθημερινότητας και τους έντονους ρυθμούς ζωής της ⇒ ψυχική αποφόρτιση.

3. Ενδυνάμωση της εθνικής συνείδησης: τα μνημεία του παρελθόντος αποτελούν το συνδετικό κρίκο του παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον, αποδεικνύουν την εθνική συνέχεια → ενδυνάμωση της εθνικής υπερηφάνειας - ενίσχυση του πατριωτικού αισθήματος.

4. Αποτελούν πηγή έμπνευσης για την Τέχνη ⇒ παρέχουν το υλικό και την έμπνευση για νέες δημιουργίες ⇒ προσφορά ερεθισμάτων στην σκέψη και τη φαντασία ⇒ δυνατότητα ανανέωσης της Τέχνης ⇒ αποτροπή της στασιμότητας, της καλλιτεχνικής οπισθοδρόμησης.

β) Οι δραστηριότητες με τις οποίες οι πολίτες και οι νέοι θα εξοικειωθούν με αυτά

1. Πρέπει να αξιοποιούνται κατά τη σχολική διδασκαλία ⇒ επίσκεψη των μαθητών στα μνημεία αφού έχουν προηγηθεί ομαδικές εργασίες και η σύνδεσή τους με τη διδακτέα ύλη ⇒ ανάδειξη του λειτουργικού τους ρόλου στο παρελθόν, αλλά και της καλλιτεχνικής τους αξίας ⇒ διεγείρεται ο θαυμασμός των νεαρών μαθητών.

2. Πολιτεία: φροντίδα, συντήρηση και αποκατάσταση ακόμα και των μνημείων που βρίσκονται στις πιο δύσβατες περιοχές – πάταξη της αρχαιοκαπηλίας – ανάδειξη των αρχαιοτήτων και της σημασίας τους, ως παράγοντα απόδειξης της εθνικής συνέχειας – δυνατότητα οργανωμένης επίσκεψης σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους από το ευρύ κοινό.

3. Συμμετοχή των πολιτών σε συλλογικές δράσεις - οργανώσεις με σκοπό την προστασία των μνημείων, την ανάδειξη της σημασίας τους → περαιτέρω ανάδειξη του ρόλου τους ως σημαντικού εθνικού κεφαλαίου.

4. Μ.Μ.Ε. - πνευματικοί άνθρωποι: ανάδειξη της σημασίας συντήρησης της πολιτισμικής κληρονομιάς - άσκηση κριτικής στην εξουσία εξαιτίας της πλημμελούς αξιοποίησής τους - ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για το χρέος ουσιαστικότερης επαφής με εθνικά ιστορικά κληροδοτήματα.

(μεταφορά από το βιβλίο μας που «Οδηγός για την έκθεση στις τάξεις του Λυκείου» σελ 109 -110 συγγραφείς: Κώστας Σίδερης - Νίκη Παπαϊωάννου)

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

- Τα θέματα κρίνονται σαφή και εύκολα.
- Οι ασκήσεις θεωρίας δεν αφήνουν περιθώριο για παρερμηνείες.
- Η αντικατάσταση της παραγραφοποίησης από ερωτήματα απάντησης Σωστού - Λάθους λειτουργεί υπέρ του περιορισμού της υποκειμενικότητας στη διόρθωση των γραπτών.
- Τα ερωτήματα της άσκησης παραγωγής λόγου δεν θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα σε προετοιμασμένους μαθητές.
- **Η επιχειρηματολογία για τα ερωτήματα της έκθεσης είχε διδαχθεί και παρατίθεται αυτούσια στο βιβλίο που έχουμε συγγράψει και διανεύουμε στους μαθητές μας «Οδηγός για την έκθεση για τις τάξεις του Λυκείου» - Κώστας Σίδερης, Νίκη Παπαϊωάννου.**